

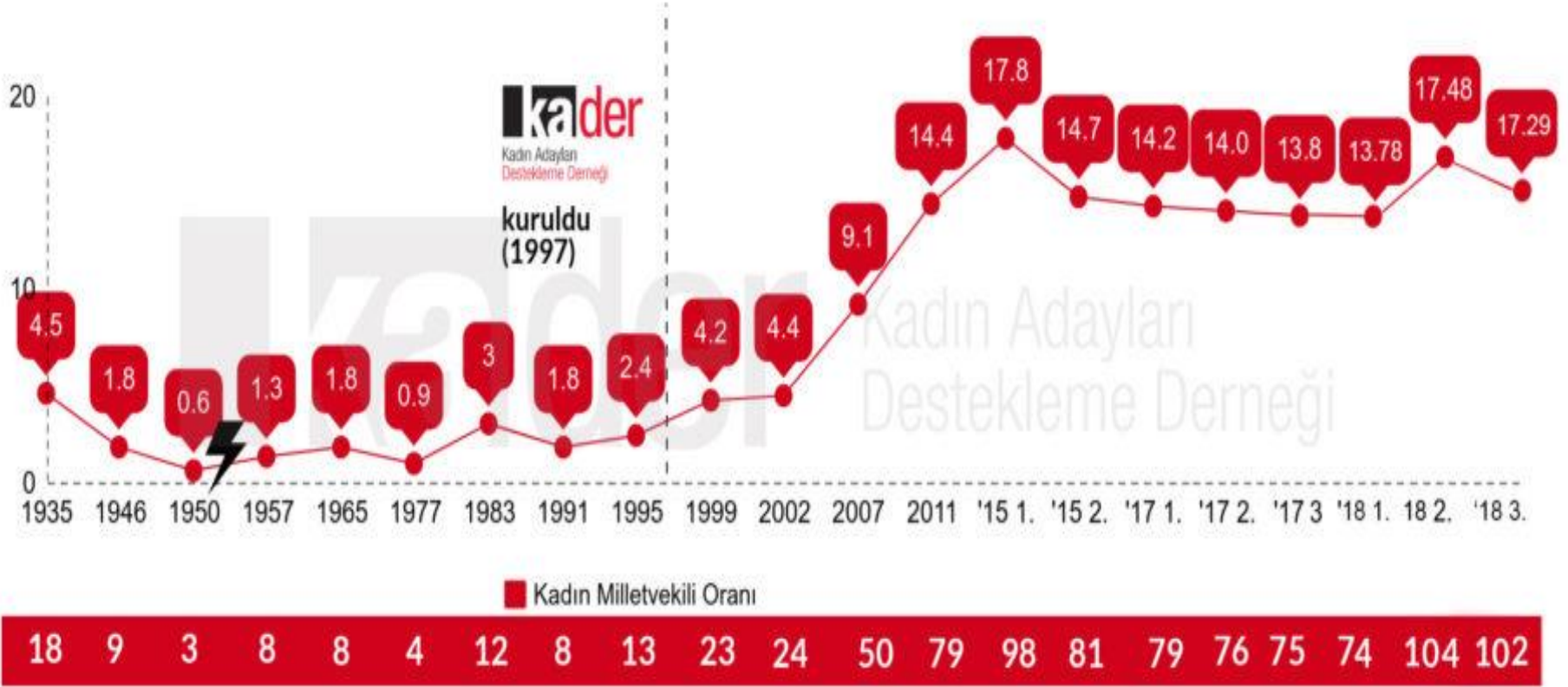
Siyasal Süreçlerde Kadınların Etkin Katılımını Etkileyen Faktörler

A- Kadınların Siyasal Karar Süreçlerinde Aday Olmasını Etkileyen Faktörler

- Seçimlerde aday olabilecek kadın potansiyeli hakkında siyasi partilerin genellikle sistemli çalışmalarından söz edemeyiz. Seçim dönemine girildiğinde rastgele arayışlar ile kadın adaylar belirlenir.
- Kadınların, yeterli bilgi, deneyim ve beceriye sahip olmadıklarını, siyasal sistemden ve ayrımcı kültürel davranışlardan kaynaklanan engelleri kolay kolay yenemeyecekleri düşüncelerine bağlı özgüvensizlikleri olabilir. Bu durum süreçlerde yer almak istenmemesinin nedenlerindedir.
- Türkiye’de kadın adayların sayısı parlamento dışı küçük partilere ve parlamentoda grubu partilerde de seçim listesi sonuna gidildikçe artar. Bu durum kadınların seçilme şansını azaltır ve siyasal partilerin kadınların seçilebilmesine ilişkin istek ve iradesine güvensizlik yaratır.

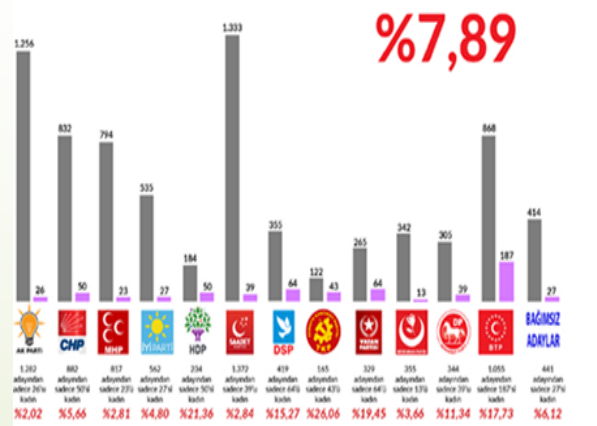
Türkiye Cumhuriyeti tarihinde meclisteki kadın milletvekili oranı %20'yi geçemedi!

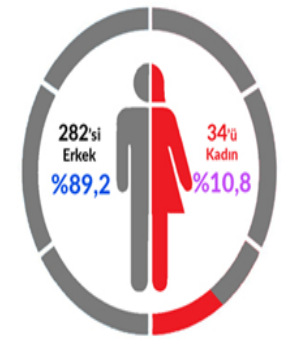
- Siyasal parti liderlerinin kadın aday gösterme politikaları kendi partisinin kadın-erkek eşitliğine nasıl baktığından çok kadınların ‘sembolik’ varlığını onaylamaya dayalıdır.
- Siyasal partileri yöneten erkek politikacıların kendilerine sadakatlerinden emin oldukları az sayıdaki kadını aday gösterme eğilimleri de bir diğer sorundur.

8.257 Belediye Başkan Adayının Sadece 652'si KADIN

30 Büyükşehir Yönetmeye Talip
316 Belediye Başkan Adayının

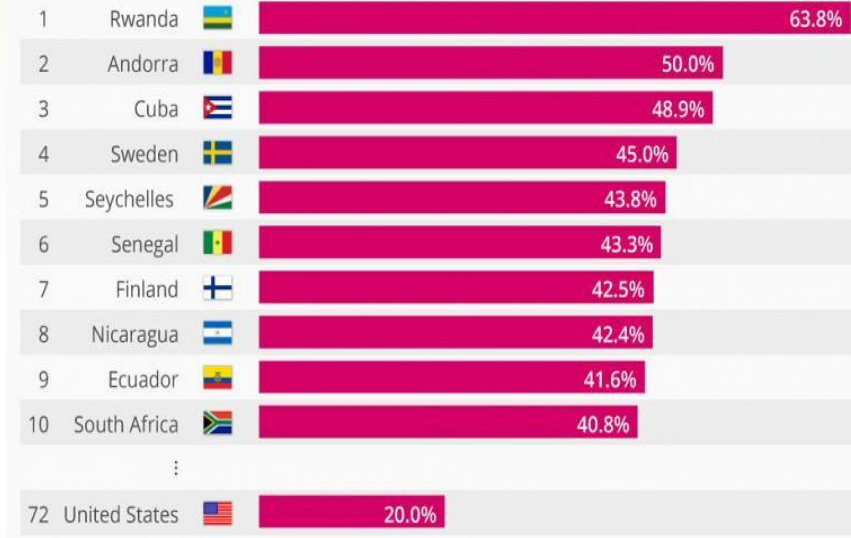

B- Kadın Adayların Seçilmesini Etkileyen Faktörler

- Seçmenlerin kadınların siyasette başarılı olamayacağını düşünmesi kadın adayların seçilmesini etkileyen önemli bir faktördür.
- Neredeyse bütün dünyada aile sorumlulukları ile siyaset arasındaki gerilim ve diğer kültürel ayrımcılıklar kadınların aday seçilmelerine engel olarak görülüyor.
- Türkiye’de seçim sistemi kadınları engellememektedir ama destekleyici mekanizmaların olmaması sorunlar oluşturmaktadır.
- Seçim sistemi ve diğer engelleyici faktörlerin etkisi güçlü bir kadın hareketinin varlığına ve bu hareketin siyasal partiler ile işbirliği yapma becerisine bağlı olarak dengeye ulaşabilmektedir. Türkiye’de kadın hareketinin bu konuda başarılı olduğu söylenemez.
- Türkiye’de medyanın kadın adayları ciddiye almadığını, onlara ayrımcı bir tavırla yaklaştıklarını da göz ardı edemeyiz.

C- Seçilmiş Kadınların Karşılaştığı Sorunlar ve Siyasal Temsil

- Türkiye’de seçilmiş kadın politikacılar, bir yandan parti ideolojilerine ve partilerinin erkek politikacılarının bakış açlarına uyum göstermek, diğer yandan ise kadın seçmelerin sesi olmak ve onların sorunlarına çözüm üretmek arasında kalırlar.
- Kadın politikacıların diğer kadınları temsil etmeye başlayabilmesi için asgari temsil oranının sağlanması gerekir. Belli bir sayısal oran oluşmadan gündem oluşturulamaz ve öneriler tartışmaya sokulamazlar.

Parlamentoda kadın milletvekillerinin azlığı her dönem eleştiri konusu oluyor. Dünya genelinde parlamentolarda kadınların temsil edilme oranı yüzde 22. Sadece Türkiye’de değil Avrupa ve Amerika’da da parlamentoda kadın vekillerin oranı az. Örneğin Türkiye’de parlamentoda yüzde 14,39 olan kadın vekil oranı ABD’de yüzde 20.

İlk sırada ise Afrika ülkesi Ruanda var. Ruanda parlamentosunda kadınların oranı yüzde 63. Ruanda’da 1994 yılında yaşanan iç savaşta 3 ay gibi kısa bir süre içerisinde 800 bin kişi katledildi. Katliamdan sonra Ruanda nüfusunun yüzde 70’ini kadınlar oluşturuyordu. Parlamentoda kadın oranının bu derece yüksek olmasında yaşanan soykırımın önemli etkisi var. İkinci sırada yüzde 50 ile Andorra geliyor. ABD yüzde 20 ile 72. sırada.

TBMM MİLLETVEKİLLERİ – Partilere göre dağılım

Parti Adı	KADIN		ERKEK		Parti Toplam
	Sayı	Oran	Sayı	Oran	
Adalet ve Kalkınma Partisi	34	10,76	282	89,24	316
Cumhuriyet Halk Partisi	19	14,5	112	85,5	131
Milliyetçi Hareket Partisi	3	8,33	33	91,67	36
Halkların Demokratik Partisi	19	35,19	35	64,81	54
Bağımsız	1	16,67	5	83,33	6
GENEL TOPLAM	75	13,8	467	86	543

Tarih: Ocak 2018

BAKANLAR KURULU

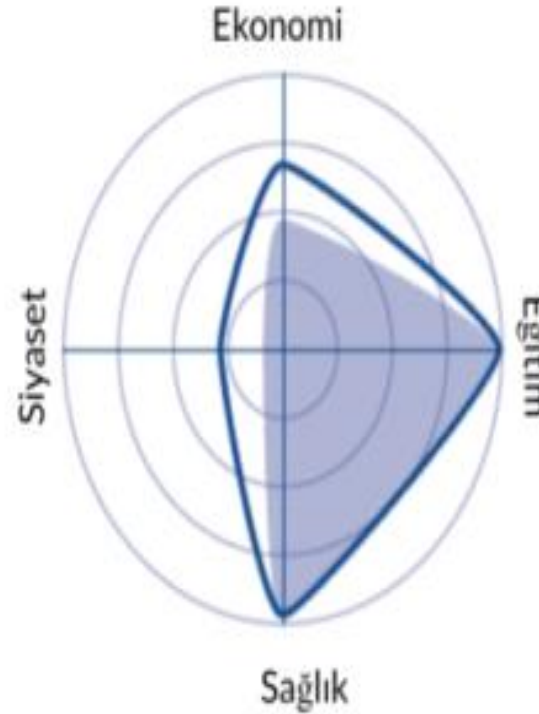
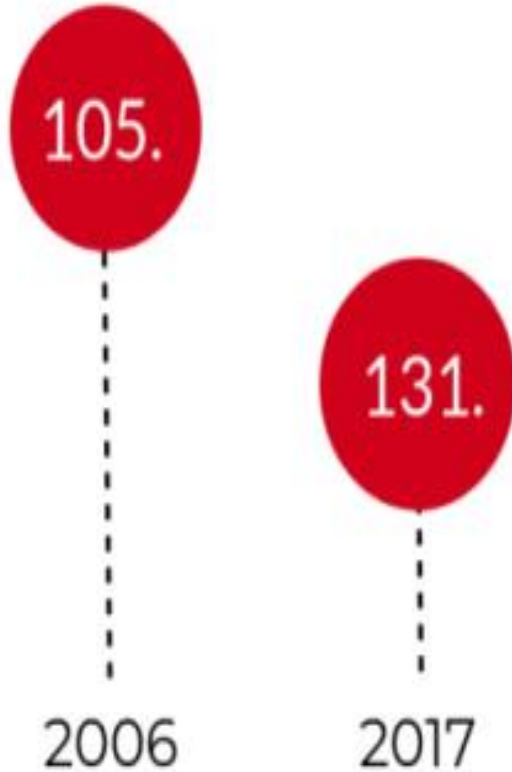
	Toplam Üye Sayısı	Kadın Üye Sayısı	Kadın Oranı (%)		
Kabine Üyeleri	27	2	7,4		

Küresel Cinsiyet Eşitliği Raporu'na göre Türkiye...

son 50 yılda
sadece **27** yıl bir kadın lider
tarafından yönetildi.

Küresel Cinsiyet Eşitliği Raporu'nda Türkiye 144 ülke arasından 131. sıraya geriledi.

— Türkiye skoru
— Ortalama dünya skoru

Cinsiyet eşitliğinde en çok ilerlememiz gereken alanlar **Ekonomik Katılım** ve **Siyaset** olarak ortaya çıkıyor.

ÖĞRENCİNİN				
ADI SOYADI	TÜRKİYE			
OKULU	KA.DER - KADIN ADAYLARI DESTEKLEME DERNEĞİ			
DERS YILI	2016 -2017			
DERSLER	BAŞARI DURUMU			
	2017 YILI İSTATİSTİĞİ		YIL SONU NOTU YAZIYLA	
TBMM'de Kadın Sayısı	75 (%13,91)		Başarısız	
Büyükşehir Belediye Başkanı Kadın Sayısı	2 (%6,66)		Başarısız	
Belediye Meclis Üyesi Kadın Sayısı	2.198 (%10,7)		Başarısız	
İl Genel Meclis Üyesi Kadın Sayısı	60 (%4,7)		Başarısız	
Bakanlar Kurulu'nda Kadın Sayısı	2 (%7,4)		Başarısız	
Kadın Müsteşar	1 (%4)		Başarısız	
Kadın Vali	2 (%2,4)		Başarısız	
Kadın Kaymakam	16 (%1,67)		Başarısız	
Yüksek Yargı Organı Başkanı Kadın	1 (%14,2)		Başarısız	
Kadın Rektör	16 (%9,09)		Başarısız	
Yönetim Kurulu'nda Kadın Olmayan Şirket Sayısı	168 (%41,5)		Başarısız	
Kadın Muhtar Olmayan İl	8 (%9,66)		Başarısız	
Siyasi Parti Başkanı Kadın (Ak Parti, CHP, MHP, HDP: Eş başkanlık, İyi Parti)	2 (%40)		Başarısız	
Kadın Milletvekili Olmayan İl	43 (%40)		Başarısız	
YILLIK DERS GÜNÜ	250 (Yıllık çalışma günü üzerinden değerlendirilmiştir.)			
Türkiye Nüfusu	TOPLAM 80.810525	ERKEK 40.535 135	KADIN 40.275 390	
Dünya Ekonomi Forumu (WEF) Türkiye'nin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Sıralaması (2017)	145 ülke arasında 131. sırada			
	2016		2017	
	Sıralama	Puan	Sıralama	Puan
Küresel Cinsiyet Eşitliği puanı	105	0,585	131	0,625
Ekonomiye katılım ve fırsat	106	0,434	128	0,471
Eğitime katılım	92	0,885	101	0,965
Sağlık ve sağ kalım	85	0,969	59	0,977
Siyasi güçlenme	96	0,052	118	0,088
Değerlendirmeye alınan toplam ülke sayısı	115		144	

REHBER ÖĞRETMENİN ÖĞRENCİ HAKKINDAKİ YIL SONU GÖRÜŞÜ

Geçen yıl tasdikname alan öğrenci, halen eşitlikle ilgili dünyadaki gelişme ve yasalara takip etmemekte, erkekler lehindeki ayrımcılığı ve kadınları görmeden gelmeyi sürdürmektedir. Oysaki ülkemizi halen bulunduğu utanç veren seviyelerden çok daha yukarı taşıyabilecek zeka ve beceriye sahiptir.

NOT DÜZENİ			DAVRANIŞ NOTU
Oran	Not	Derece	YIL SONU
85-100	5	Pekiyi	
70-84	4	İyi	
55-69	3	Orta	
45-54	2	Geçer	
0-44	1	Başarısız	
DAVRANIŞLAR			
Eşitsizliği ve kadına yönelik şiddeti engelleyecek siyasi irade			1
Kadının insan haklarına uygun yasaların çıkarılması			1
Yasalarda eşitlik anlayışı			1
Kadınların eşit yurttaş olarak kabul edilmesi			1
Şiddet dilinden uzak iletişim			1
Demokrasi anlayışını hayata geçirme			1
Her türlü ayrımcılığa karşı durma			1
STK'larla takım çalışma becerisi			1
Toplumdaki farklılıklara duyarlılık			1
Açıklama: Davranış notu (1) Yetersiz, (2) Geliştirilmeli, (3) Orta, (4) İyi, (5) Çok İyi ifade eder.			
DAVRANIŞ NOTU			1
SONUÇ: SINIFTA KALDI			
İMZA			

Çözöme İlişkin Öneriler

- Her tür kadın örgütlenmesi arasında bir iletişim ve güçbirliği oluşturularak, kadınların siyasal yaşamda güçlendirilmesi hedefini desteklemeleri sağlanmalıdır.
- Siyasal görüşleri arasındaki farklar ne olursa olsun, siyasal partiler içindeki kadın örgütlerinin diğer siyasal partilerdeki benzer kadın örgütleriyle iletişim içinde olması siyasal yaşamda kadın-erkek eşitliğini sağlamanın temel aracıdır.
- Sivil kadın örgütleri ile siyasal örgütler içindeki kadın örgütlenmelerini ilişkilendirmek etkili bir yöntemdir. Böylelikle sivil örgütler taleplerini siyasal kurumlara iletebilir, siyasal örgütler içindeki kadınlar desteklenebilir.
- Kadın-erkek eşitliğini gerçekleştirmek sadece kadınların sorumluluğu değildir. Bu nedenle, her tür sivil ya da siyasal ortamda erkeklerle ortaklaşarak işbirliğini geliştirmek, erkeklerin desteğini görünür hale getirmek önemlidir.

-
- Adayları bilgilendirip desteklemek, yöneticileri duyarlı kılmak gibi amaçlar taşıyan eğitim programları iletişim kurmanın, çözümler geliştirmenin, görünmeyen engellerin açığa çıkartılmasının en önemli araçlarından biridir.
  - Her bakanlık yürüttüğü kamu görevinin kadın-erkek eşitliğini sağlamak için nasıl düzenlenmesi gerektiğini planlayıp gerçekleştirme sürecini destekleyecek özel bir birime sahip olmalıdır.
  - Yerel birimler, uygulamalar esnasında ilgili kurumlar ile iletişim içinde olmalı ve ortak programlar uygulamalıdır.
  - Üniversite araştırma merkezleri, istatistik bilgilerinin derlendiği kurumlar, kamu hizmetinin uygulamasını denetleyen kurumlar gibi kurumlar kadın-erkek eşitliğinin sağlanması gereğini kabul ettiklerinde daha etkin bir destek oluşturabilirler.

- Kota Uygulaması : Kadınların mecliste,kabinelerde,toplumdaki bilumum karar birimlerinde temsil hakkını muhafaza edebilmek ve cinsler arası eşitsizliği az da olsa giderebilmek için alınan bir önlemdir. Genel olarak kota ya anayasaya ve/veya seçim yasalarına koyularak **zorunlu** olarak ya da yasal zorunluluk olmadan siyasi partilerce **gönüllülük** esasına dayalı olarak uygulanır.
- En etkili yollardan biri dinî eğitim veren ve dinî hizmet yürüten kurumların devreye sokulması, diğeri de medyanın bu konuda yeni bir dinî söylem ve gündem oluşturup kamuoyunu bilgilendirmesidir.

